

Hram Slave v Skoplju

Starodavno Skoplje je bilo v dnevih 27. in 28. maja torišče pomembnih slavnosti, ki so privabile v nekdanjo prestolnico carja Dušana tisoče in tisoče gostov iz vseh jugoslovenskih krajev. Kakor vse dosedanje spominske svečanosti v Skoplju, tako so bile tudi te posvečene spominu žrtev, burni in slavni preteklosti junaške Srbije ter manifestaciji velikega napredka v svobodni jugoslovenski domovini.

čanov, Vojvodincev, dosti Dalmatincev in seveda tudi junakov iz Južne Srbije in Šumadije. Oltar hrama je izdelan iz oniksa. Na oltarju, ki ga je poklonil Nj. Vel. kralj svojim bivšim vojnim tovarišem, je vklešan napis: »Za večni pokoj duš bojevnikov, ki so darovali svoja življenja za kralja in domovino.« Nj. Vel. kralj je poklonil tudi dragocene umetniške slike na ikonostasu hrama.

Posvečen je bil te dni Hram slave — impozantno svetišče na velikem pokopališču, kjer počivajo poleg jugoslovenskih tudi zavezniške vojne žrtve, istočasno pa je bila posvečena tudi skupna grobnica 3200 žrtvovanih bojevnikov — osvoboditeljev Južne Srbije.

Priprave za svečanost so se pričele že več dni prej, ko je začelo prebivalstvo krasiti svoje domove; Skoplje je bilo tedaj kakor en sam velik vrt. Povsod so bili postavljeni slavoloki, raz hiše so vihrale zastave in gostje so se jeli zbirati iz vseh krajev Jugoslavije.

En dan pred slavnostjo so v kripto Hrama slave prenesli kosti 3200 junakov iz vseh krajev Jugoslavije, ki so padli v bojih za svobodo od l. 1912. do l. 1918. in ki so počivali na vojaških pokopališčih v bližnji in daljni okolici Skoplja. Med njimi je mnogo Črnogorcev, Hrvatov, Bosancev, Li-

V Skoplje so prispeli tudi mnogoštevilni člani rodbin tistih junakov, katerih kosti počivajo v Hramu slave.

Slavnosti same, ki so trajale kar dva dni, so bile izvršene z največjo svečanostjo. Udeležili so se jih zastopniki civilnih, vojaških in duhovskih oblasti iz vse Jugoslavije. Najpomembnejši je bil seveda govor Nj. Vel. kralja, ki je napravil mogočen vtis na vse in izzvenel v veličastno manifestacijo jugoslovenske misli in napredka.

Spominska slavnost na grobovih je prebivalstvu Južne Srbije in vsemu jugoslovenskemu narodu predočila svetle vzglede junakov in mučenicov, ki so žrtvovali svoje življenje na oltarju domovine. Hram slave, ki vsebuje toliko umetnin, pa je istočasno tudi najboljši izraz kulturnega pomena starodavnega Skoplja v jugoslovenski zgodovini.